

Innspill til statsbudsjetthøring i Stortingets Kommunal- og forvaltningskomite

Forum for utvikling og miljø (ForUM), et nettverk av 60 norske sivilsamfunnsorganisasjoner, takker for muligheten til å delta på statsbudsjetthøring. I vårt innspill vil vi fokusere på kapittel 500 Kommunal- og distriktsdepartementet.

Kapittel 500 Kommunal- og distriktsdepartementet

Ivaretagelse av natur i arealforvaltningen

Verden står midt i en naturkrise og overforbruket av areal er en av de største truslene mot naturmangfoldet. Fraværet av en helhetlig, bærekraftig arealforvaltning i Norge har ført til omfattende tap av natur.

Skal Norge klare å stanse naturtapet er vi avhengige av mer bærekraftig arealbruk på tvers av sektorer, inkludert jordbruk, skogbruk, fiskeri, oppdrett, transport og energi. På lik linje med at Norge skal bli klimanøytralt, må Norge også bli arealnøytralt. Det betyr at vi må gjenbruke og fortette allerede utbygde arealer fremfor å bygge ned mer natur.

Samtidig er for lite av naturen kartlagt, og vi har for lite helhetlig oversikt over arealene som bygges ned. For å kunne måle arealnøytralitet, må det føres arealregnskap i kommunene og sektorene, som i sin tur kan bidra til et nasjonalt naturregnskap.

ForUM ber derfor om at komiteen:

- Øremerker 3 millioner kroner til arealregnskap under kapittel 500, post 21 Spesielle driftsutgifter departementet
- Setter av 4 millioner til en satsning på arealnøytrale kommuner under kapittel 500, post 21
- Setter av 5 millioner til kompetanseheving i kommuner på naturhensyn i arealforvaltningen.

Oppfølging av Bærekraftsmålene

Stortingsmeldingen *Mål med mening. Norges handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030* kom i juni 2021, og skal legge føringene for Norges arbeid med bærekraftsmålene. ForUM ser med bekymring på mangelen på øremerkede midler til dette arbeidet i forslaget til nytt budsjett. Kommunal- og moderniseringsdepartementet tok over ansvaret for koordineringen av den nasjonale innsatsen for bærekraftsmålene i 2020. Denne endringen kom etter kritikk fra både sivilsamfunnet og Riksrevisjonen i

deres rapport om Norges oppfølging av bærekraftsmålene. Manglende koordinering mellom departementer og politikkområder, manglende prioriteringer og delmål samt mangelen på en nasjonal plan for oppfølgingen av bærekraftsmålene var blant funnene i Riksrevisjonens undersøkelse. For å løse problemene som har blitt pekt på, trengs en helhetlig og langsiktig struktur for oppfølgingen av arbeidet. Så lenge det ikke framgår av budsjettet hvor mye midler som er satt av til dette arbeidet er det vanskelig å vite om det prioriteres høyt nok.

Opprettelsen av et topplederforum for bærekraftsmålene er et viktig bidrag til den nasjonale diskusjonen om implementeringen av bærekraftsmålene, og et forum for dialog om dilemma målene stiller oss overfor. Erfaringer fra andre land viser at denne typen samarbeidsorganer i arbeidet med bærekraftsmålene fungerer best når det ledes av høyeste politiske nivå og at det har ressurser i form av budsjett og et sekretariat til å forberede saker, innhente informasjon og tilrettelegge for at arbeidet i forumet fører til tydelige anbefalinger med bred støtte. Det nasjonale forumet må ha kapasitet til å være påkoblet relevante prosesser og skaffe kunnskap og erfaringer som trengs i forumets arbeid fra departement, fagmiljøer, andre land og samfunnsaktører. Det er så langt positive erfaringer med oppfølgingen av dette gjennom Topplederforum i 2022, men arbeidet kan styrkes og videreutvikles.

ForUM ber derfor om at komiteen:

- I merknad ber departementet om en redegjørelse for midlene satt av til oppfølging av handlingsplanen for bærekraftsmålene og hvordan disse er fordelt.
- I merknad ber departementet om at det blir satt av tilstrekkelig ressurser til et sekretariat til det nasjonale forumet for bærekraftsmålene.

Vennlig hilsen
Kathrine Sund-Henriksen
Daglig leder Forum for utvikling og miljø

